NÚM. 38. BARCELONA 11 DE OCTUBRE DE 1879. ANY 1.er

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
Y
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
núm. 27, pis 2.on
BARCELONA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.
FORA DE BARCELONA
cada trimestre
ESPANYA, 8 rals.
CUBA y PUERTORICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

L'INFANTICIDI.

Lo que aném á publicar es un extracto de un magnífich article de un periódich francès.

IMPRESSIONS DEL PETIT.

I.

¡Quina calor! Y no obstant no 'm basta. Ja fá massa temps qu' estich encongit: vull estirarme. S' agitan mas camas: ¡qu' es estrany! ¡Aquí vá á passar alguna cosa!

Dessobre mèu sento crits ofegats: se romp no sé que; si: son los llassos que 'm retenian. ¡Ayre, ayre! Dos mans m' agafan y m' estiran. Ja soch al mon.

Sento una veu que diu: «Es un noy!» ¡Un noy! ¿Qu' es aixó?

¡Quina frescura que sento! Es l' ánima que se 'm fica dintre del cos. ¡Quina ánima mès freda! Esperava 'l moment, entra, y 'm costipa.

II.

¡Estat estrany es lo mèu! Mos órganos no poden servirme encare: m' escapa 'l present; del passat no 'n tinch recort. Sento en mi un desitj ardent de coneixe. La curiositat me domina. Manejo las camas, faig moure 'ls ditets. Per últim obro 'ls ulls, sento sonidos, vull imitarlos.... y ¡pobre de mi! crido, baladrejo.....

La dona que 'm té á la falda 'm remou. Crido mès. Me donan aygua ab sucre: no está mal; sempre que 'n vulga, ja sè com tinch de ferho: ploraré.

Per últim m' ajeuhen, al costat de un' altra dona. Per cert que hi estich molt bè. ¿Qui es aquesta dona? Está malalta, té febre. Deu ser la mèva mare. Demá me la miraré, avuy no puch, mos ulls son débils: demá veurém.

III.

¡La vida! ¡Aixó es la vida! ¿Perqué m' han tret del no res?

Tot lo que veig se 'm graba al cervell! ¡Qué preguntas que faré quan puga ferlas! Las ideas m' invadeixen formant una munió y ¡ay no puch encare expressarlas! Ho comprench tot y no puch dir res. Encare tardaré molts mesos avants no podré dir mama.

¡Y are hi penso! ¿Ahont es lo papa? ¿Ne tinch? ¿Perqué no vè? ¿Tancará algun misteri ma existencia? ¿Soch rich? ¿Tinch nom? ¿O soch un fill de la casualitat, que haurè de lutxar á un temps contra las preocupacions y las necessitats materials de la vida?

Escoltèm, com aquell qui no sent res.

IV.

MA MARE: ¿L' hi ha portat la carta?

LA LLEVADORA: Si senyora: ell mateix l' ha presa.

MA MARE (sospirant): ¿Y que ha respost?

LA LLEVADORA: Ha arronsat las espatllas y ha dit: que no 'm vingan ab cansons: pitjor per ella.

MA MARE: ¿Y ni sisquiera vol veure al sèu fill?

LA LLEVADORA: Tot ha sigut inútil, l' hi he pregat, l' hi he suplicat y m' ha dit que guanya no mès que cinch duros la senmana, que no 'n tè per res..... No cal esperar res d' aquest home.

MA MARE: ¡Y es ell que 'm deya que m' estimava!.... y es ell que m' havia dat paraula de casament!.....

LA LLEVADORA: Vaja, si: l' historia de sempre; ¡pobra dona! Pero no 's desconsoli, sosseguis, tinga paciencia, de uns temps ne venen uns altres.....

Ma pobra mare no respon: dos llágrimas relliscan per sas galtas: jo vaig per acostarm'hi y 'm retxassa. ¡Oh, si poguès consolarla, estrényela entre mos brassos!..

Ni una caricia m' ha fet, ni una abrassada!... ¿Tinch jo la culpa de haver nascut? ¿Per ventura l' hi he demanat?

Y ella llansa sobre mi una mirada d' odi.... ¡ay, ay, ay!.... Dissimulém: aixó no fila.

V.

¡Molt bona nit havém passat!.. Entra la llevadora.

—Dónguili 'l pit exclama!..

¡Quina cosa mès deliciosa!... La llevadora m' enretira. Si mamo una mica mès, m' emborratxo. Are ja hi sè: hi tornarém sovint.

Ja estich saciat. Dormim!

VI.

Som al sisè dia: es hora de marxar. Ma mare m'embolica ab una camisa vella y un mocador mès vell encare: se 'm carrega al bras; ja som al carrer.

¡Qu' es curiós! ¡Quanta gent anant y venint!.. ¡Quin estrépit! ¡Quin soroll! ¡Quin moviment!...

Passa una caixa negre dalt de un cotxe ab cortinas replegadas. Tothom se trèu lo sombrero «Es un mort» diuhen. ¡Un mort! Un nen vell que s' entorna al lloch de ahent ha sortit!... Ma mare camina, camina sempre. Per últim se para davant de una casa: nos surt á rebre un home que té 'ls cabells grisos y dos trossets de vidre davant dels ulls.

—¿Es aquí la casa de las didas? pregunta la mèva mare.

—Aquí 'l davant.

La vista de las didas m' alegra. ¡Quins restaurants mès macos! A dos ó tres ja 'ls serveixen, y ab quin dalé que xuclan. ¡Egoistas! ¡Mal educats! Ni 's recordan de convidarme.

VII.

Parlan de prèu, discuteixen: volen cinch duros al més y la roba. Diu ma mare que no tè ni roba ni diners: se la treuhen del davant. Ja tornèm á sè al carrer.

Tinch fam, y ploro: s' asséu á un banch y 'm dona 'l pit. Está irritada; pronuncia paraulas incoherents.

Casi conech que jo hi soch de massa; pero ¿qué hi farém?

S' alsa y continua caminant.... jo m' adormo.

VIII.

Quan me desperto ja es fosch. Hem arribat á la vora de un canal. Dos ó tres cops sento 'ls moviments de la mèva mare: sembla que vol tirarmhi. Per fortuna are passa un home, desprès un altre.... La veurian!..: ¡Ah! estich salvat.

Se 'm figura que cambia de resoluciò: camina ab pas decidit.

Entra á una casa, paga, l' hi donan un candelero, pujém una escala, llarga, llarga: al últim trobém un quartet: no hi ha mès que un catre y dos cadiras.

Me deixa sobre 'l matalás. ¡Quin matalás mès fort!... ¿Qué succehirá?

Las horas van passant: per últim la mèva mare m' agafa: ab una má 'm tapa la boca y 'm fá doná un cop de cap á la paret. Se dibuixa 'l terror en sos ulls; gira sovint la cara á la porta, y per acabar mès prompte m' estreny lo coll y m' ofega.

¡Quan he sufert! Soch mort: l' anima se separa del cos, pero l' anima 'm mira y no m' abandona.

Veu com ma mare m' embolica ab aquell mateix mocador ab que havém sortit afora; se 'n vá al cap de vall de un corredor, obra un forat que es lo principi de una canonada molt llarga. Me tira á dintre..... y jo baixo, baixo, baixo.... ¡Oh! ¡quina cosa mès horrible!..

IX.

Y passa 'l temps. Xexanta cinch anys havia de viure: Xexanta cinch anys estará la mèva ánima al costat del mèu cadáver primer; desprès del mèu esqueleto.

Sento cops de martell y d' escarpra: entra la llum del dia en ma fosca soletat: treuhen d' allí mos restos mortals.

Ma mare es á la presò: no hi ha mès: tè de respondre del crim que ha comés, privantme de l' existencia. Ja som davant del tribunal: ella está entremitj de dos gendarmes; jo m' trobo dividit: mon cos dintre de un pot; l' ánima sobre la tapa.

Dirigeixen varias preguntas á la mèva mare: ella no nega res, ho confessa tot ab los ulls cuberts de llágrimas.

S' alsa un senyor y demana que se l' hi apliqui una pena exemplar. Desprès l' advocat de la mèva mare prén la paraula. ¡Mare de Déu! ¡Y qué malament que parla! ¡Ah! Si jo pogués enrahonar y defensarla! Pobra dona!

Per últim la condemnan á cinch anys de presò.

Y en quan al mèu pare ni siquiera ha vingut á la audiencia. Jo 'l miro desde una finestra que dona á la plassa. Davant de l' audiencia hi ha un café, ell es á dintre y pren una copa ab los sèus companys.

X.

.....¡Pobre de mí!.. ¡Encare m' han fet un favor matantme!.. Si hagués viscut, hauria arrastrat una existencia miserable fins á vintivuit anys. Sense pare, sense direcció, sense educació, viciòs, un dia hauria mort de una ganivetada á la mèva mare, per robarli deu ó dotze duros, fruit de las sèvas economias, tancats dintre de un armari. Pochs mesos desprès m' haurian tallat lo cap, y aixis val mès que m' hajan detingut al llindar de la vida.

LO QU' ES LO MON.

En un prat cubert de rosas
passejantse amunt y avall,
radiants de ditxa festejan
una noya y un galan.

Mès enllá, dessota un arbre,
hi ha un vell y un noy assentats;
y tots dos, tots dos alhora,
riuhen mirant als aymants.
Raresas d' aquesta vida
que 's veuhen á cada pás:
lo vell del que ha fet se burla,
lo noy de lo que fará.
¿Com es que tant distants causas
fan efectes tant iguals?
Es que 'l noy no 'u sent encara;
es que 'l vell ja 'u ha passat.

C. Gumá.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

LA TESSERO Y LA COMPANYIA ITALIANA.

Jo no sé si 's déu la indole de la llengua ó qué 'u fá; pero es tant cert que las companyias dramáticas italianas deixan petitas á las nostras, sempre que 's presentan davant del públich, com es cert, y aquesta es un' altra estranyesa, que 'l pais que produheix tant bons actors, respecte á autors dramátichs no 'ns dona mès que mitjanias.

Are vagin á saber perque la producció escénica vá á mitjas d' aquest modo.

La llengua italiana 's presta admirablement per fer las delicias del públich desde l' escena. Es dolsa, expressiva, pastosa: 's modula com cap altre y expressa aixís lo cant del sentiment mès pur, com lo crit de la passió mès salvatje. Es, digan lo que vulgan, la primera de las llenguas neo-llatinas. No té la pompa encarcarada de la castellana, no passa pél nas ni 's menja las lletras com la francesa: es una llengua, en fi, que posada especialment en los llabis de la dona, arriba á produhir la pura voluptuositat, que causa al nen lo balandreig del bressol, mogut per la má carinyosa de una mare.

*
* *

Després hi ha un' altra cosa.

Las companyias italianas tenen escola. Allá 's cultiva la declamació, y no cal veure actors de primer ordre per compendre'u aixís. No cal admirar á n' en Rossi y á n' en Salvini, á n' en Morelli y á n' en Mayeroni; á la Ristori y á la Pezzana, á la Marini y á la Tessero. Aquests actors son superiors: la flama del geni 'ls anima, y naturalment, judicar per ells, seria pendre exemple de l' águila per demostrar que tots los aucells volan fins á traspassar los núvols.

Contemplin actors de segona y fins de tercera categoria y 'ls trobarán sempre que representan ocupant lo lloch que 'ls correspon; espresantse sense afectació, detallant de una manera notable, moventse ab facilitat, y formant dintre del quadro 'ls últims termes, no de una manera abocetada é imperfecte, sino bèn proporcionats, bèn entonats, admirables sempre.

Aixís resulta que las obras que posan en escena tenen un conjunt que satisfá; cada figura ocupa 'l sèu lloch, y succeheix com en una orquesta: 'ls instruments son afinats; tocan á temps y l' efecte es segur.

*
* *

De totas las companyias italianas que han vingut, la que dirigeix la Tessero y en Morelli es una de las mès notables.

La Tessero tè una figura simpática: sa vèu atractiva recorra dos ó tres escalas: acciona ab noblesa, tè actituts artisticas, algun cop rebuscadas; pero sempre agradables. L' hi falta potser la corda del sentiment, d' aquell sentiment que 's comunica y arrenca llágrimas del auditori: no tè 'ls arrebatos desordenats de la passió; no improvisa, pero no importa: no per aixó deixa de ser una actris de primer ordre. Sa guia es l' estudi, sos medis la naturalitat, la seguretat, l' aplom: sab lo que fá y ho fá entendre. Raras vegadas crida, y no obstant l' aplaudeixen. Caracterisa 'ls personatjes de una manera perfecta. Tè gradacions sorprendents, y tant aviat seduheix ab l' accent de una sola paraula, com pren una tirada y en un magnífich *crescendo*, s' eleva y eleva al públich ab ella á las mès altas esferas de l' art dramátich. En la comedia de costums no sabém que tinga rival: es la Ristori de la comedia.

La Margarida de la *Dama de las Camelias* nos la presenta en una forma nova y per nosaltres acabada: mori de una manera tant natural, á la vegada que tant artística, sense una estremitut, sens rebuscar cap efecte, que may olvidarém aquella mirada extraviada, aquella testa que s' inclina y aquellas faccions descompostas en que l' imatje de la mort s' hi retrata. ¡Com es possible que la ficció arribi á tal extrem!

En l' *Arciduca*, fent l' esposa del marino en l' *Ostesa del Leon d' oro*, fent la comptesa en la *Straniera*, y en las comedias de 'n Ferrari y de 'n Torelli, 's mostra sempre l' actris eminent, que domina l' escena y cautiva l' atenció del auditori.

*
* *

Hi ha un altre actor veterano, en Morelli. Lo temps no passa en vá: la vèu de 'n Morelli es ingrata, una mica ronca; pero en cambi ¿qui l' hi pren l' inteligencia, qui l' hi ofusca la naturalitat, las actituts, la destresa en reproduhir certs personatjes y sobre tot la perfecció que desplega en las escenas mudas? En Morelli será sempre una gran figura de l' escena italiana. Que 'u diga sino la *Straniera* y *Il ridicolo*. ¡Quina manera mès perfecte de caracterisar los personatjes! ¡Quina seguretat! ¡Quin domini mès complert del tipo que representa!

En Pasta vá per molt camí: deixi 'ls tipos d' enamorat, y prengui 'l del home celòs, fret, desviat ó calavera. En la *Ostesa del Leon d' oro* fá una verdadera creació.

En Privato es un dels millors caracteristichs que trepitjan l' escena. De alemanys com lo que representa en *Il ridicolo* no se 'n veuhen gaires sobre l' escena. Pochs serian los actors que sostinguessin un paper semblant, sense caure en la caricatura.

La Falconi es tambè una escelent caracteristica.

En quant al graciòs Sr. Serafini, no 'ls dirè sino que cada nit fá las delicias del públich. Es l' héroe de la pessa, y fins en aquest género lleuger no veurán may que s' abandoni á la xocarreria, ni que busqui aplausos fora de la naturalitat y del bon gust.

Lo restant de la companyia que fins are hi vist, ompla dignament la sèva missió y té una part molt notable en lo conjunt de las obras que 's treuhen á l' escena.

*
* *

Are ab molt gust los palaria de la *Straniera* l' última producció de 'n Dumas fill, que com totas las obras mestres vá promoure á Paris mès disputas que la qüestió del gas á Barcelona.

Váginla á veure, si tornan á posarla. Jo sè que 'ls mateixos que la censuran no 's poden estar de aplaudirla. Es un veneno dols, diuhen los que la tenen per inmoral. Adverteixin que jo no l' hi tinch. Per mí es una llissó severa contra certs vicis socials, y es principalment un' obra literaria de cap de brot.

*
* *

Y aqui 'm tenen que haventme extès mès de l' ordinari pero no tant encare com lo que 's mereix la digna companyia italiana del Principal, no puch parlarlos dels nous artistas que s' han estrenat al Circo eqüestre, ni del estreno de *la Má del inglés*, ni de algun altre novedat, conforme volia ferho.

Pero no s' espantin: hi ha mès dias que llangonisas, y un altre dia será.

Antonet.

FRAGMENT DEL LLIBRE INÉDIT

MIL Y UN ACUDITS

PER J. DERN.

Tinch cinquanta anys y puch dirne
que no he fet mès disbarats
que lo neixe, lo casarme
y 'l no sabé enviudá may.

—Miris que jo soch tot sol,
y hi ha noyas... que no 'ls agrada.
—Calli home, per aixó ray..
¡Ja hi estich acostumada!

Cada cosa per son temps
com las figas per l' Agost,
per lo Setembre castanyas
y pél Jené panallons.

No ha tingut may cap ofici
y es tan dolent 'n Ramon,
que cap mès camí l' hi queda
que fe al Jusgat d' *home bó*.

Si l' últim caixal no posas
fins á tenl enteniment
me sembla qu' al cementiri
no hi portarás mès que dents.

—No penso com tú Layeta.
L' home per tenir talent
es precís que per las donas
no 's gasti may cap diner.

—Dèu los guart. ¿No hi fora l' amo?
—¿Si senyó que s' ofereix?
—¿Vosté m' ha portat un compte?
—De la roba que l' hi he fet.
—Pues fill mèu jo no l' hi pago.
—¿Que no me l' paga? ¿Perqué?
—Perque jo sè d' un refran
que diu molt sabi y discret:
«Qui la fassi que la pagui»
Vosté es qui ha fet lo xaqué
y vosté haurá de pagarme 'l
tant prompte l' hi vingui bè.

Are posan las farmacias
ab una elegancia tal,
que sembla que vulgan dirnos
«se mata ab comoditat.»

—Are penso en establirme
y si puch l' hi pagaré.
—Lo qu' es d' estafá no ho dupti
ja fá temps que s' ha establert.

En un pis de sota casa
viuhen en tant santa pau,
que 'l marit pega á la dona,
la dona pega al noy gran,
'l noy gran á la criada,
y la criada á n' el gat.
L' altre dia jo á l' escala
trobo al senyor y—¿Qué tal?
¿com estém?—Be.—¿Y la familia?
—Com sempre, sens novetat.

ESQUELLOTS.

En Romero Robledo, lo pelegrí de Lourdes, ja es fora.

Vá anar á Lourdes, y are si que pot dirse que s' ha fet un miracle.

Ha vingut á Barcelona, y ¡ha menjat!..

No menja tothom qui vol á Barcelona; y en cambi tractantse d' ell l' un banquete s' aconseguia ab l' altre; y mès bó ó mès dolent, desde 'l de 'n Fernando Puig y del Liceo, al del embalat de la Plassa de la Pau, ab las sèvas corresponents admetllas, mès ó ménos, tot fá ventre.

¡Qué bon profit l' hi fassa, y que guardi per molt temps l' impressió, que veurán nostres lectors en la quarta plana.

Las fábricas se tancan: la miseria aumenta.

¿Saben qu' es la miseria?

Segons un amich mèu no es mès que una distancia; la distancia que media entre la sopa y la boca dels pobres.

Donchs bueno: aquesta distancia es cada dia mès llarga: entre algunas bocas y la sopa, las comunicacions están completament interceptadas; y es precís que 's reanudin.

¿Cóm?

Ab la caritat dels que tenen: ab l' inteligencia y 'l zel de las autoritats, no olvidant ningú que tots som germans, y recordant que la fam es imperiosa, y que no admet disculta de cap mena.

*
* *

S' han obert algunas suscripcions, y are no falta mès sino que 's cubreixin. Apa, aqui tothom. Los pobres mès dignes de compassió son los treballadors sense feyna.

Lo Circo eqüestre ha donat l' exemple. Una funció á benefici dels treballadors sense feyna ha produhit siscents duros.

¿Qué fán las altres empresas? ¿Han de ser extrangers los que vingan á ensenyarnos lo cumpliment de un deber?

Tothom espera encare 'ls comptes de las firas y festas.

Es natural.

Que no olvidi la comissió ab qui se las héu. Barcelona es la ciutat dels *comptes*.

Dessota la sagristia de Santa María s' hi ha establert un criadero de vacas.

Are no faltaria sino que la llet d' aquestas vacas produhis algun miracle, y aviat de las vacas de pèl ne sortirian vacas de un' altra especie.

El *Correo Catalan* ha fet un gran descubriment.

Publica un article ocupantse del número quatre, y assegura que hi ha quatre inferns.

Quan ell ho diu es senyal segura de que fins als quatre inferns hi tè algun corresponsal que l' entera.

Tambè diu que l' home te quatre extremitats: dos brassos y dos camas. ¡Quina penetració! ¡quina perspicacia! Sembla impossible que haja arribat á descubrir un misteri semblant!

Y á pesar de tot, no es exacte. Hi ha molts coixos que no 'n tenen mès que tres.

S' está preparant una anada á Italia, per visitar á n' en Garibaldi, recorre Roma y Nápols.

Lo viatje es atractiu y tentador.

Y encare l' hi trobarán mès quan sapigan que 'l viatje rodò inclus la manutenció, fonda, carril etc. etc, no costará mès que 32 duros á primera classe y 26 á segona.

Jo faig un. M' agradará molt anar á Roma y no veure al Papa.

A Arenys de Mar s' ha inaugurat un convent de pares caputxins.

Las fábricas se tancan: aumenta la miseria, y s' obran convents.

Y bèn mirat los caputxins ho entenen. Se tiran la caputxa als ulls per no veure miserias, s' atipan bè, y que rodi la bola.

L'antich convent de las Magdalenas fou venut per ferhi casas.

Y are resulta que dels fonaments ne surten carretadas d' ossos que son tractats ab molt poch respecte.

¿Com se comprén que las monjas al mudar de casa 's deixessin los ossos de las germanas difuntas?

¡Lo mon está perdut! Ja no hi ha aficiò sino á rosegar la carn y á deixar los ossos.

S' ha publicat la llista de atvocats. Barcelona, sense contar los pobles del Plá 'n tè 301 que fan de l' ofici y 357 que no exerceixen. Total 658 embolica-crias.

Es á dir un advocat per cada 379 habitants, ó siga per cada 75 familias.

Si volen pledejar y no pledejan, no será pas per falta de personal que 'ls arregli 'ls comptes.

La discussiò sobre 'ls empedrats de Barcelona ha ocasionat disputas, disgustos y relliscadas.

¡Qué tal son los empedrats, que fins l' Ajuntament hi relliscan!

*
* *

L' arcalde vá tenir una frasse felís. Contestant al Sr. Sabater vá dirli:

«S' ha figurat vosté que l' Arcalde com ordenador de pagos tè de fer com lo Beato Oriol acunyant talladas de rave, per pagar als contractistas?»

De manera que 'l Beato Oriol feya moneda falsa.

Jesus, Maria, Joseph!

Vagin cada tarde á las sis davant de l' estaciò de Sarriá. Allá hi trobarán un municipal, grave, sèrio, plantificat, ab un sombrero hongo á las mans.

No 's mou per res, no fá cas de res: es una especie de perxa que aguanta un sombrero.

Tot de un plegat arriba un senyor, guapo, un si es no es panxut, molt satisfet, tè estampa de tinent d' arcalde, y si massa m' apuran d' arcalde primer.

Se tréu lo barret de copa, 'l cambia ab l' hongo del municipal, puja al tran-via de Sarriá y marxa.

Lo municipal llavors s' emporta 'l barret de copa; y aquí tenen un tinent d' arcalde qne á Barcelona porta tarot y hongo quan surt de Barcelona; y aquí tenen un municipal, que cobra del pressupuesto, no mès que per aguantar lo barret del Sr. tinent d' arcalde.

Y viva 'l rumbo.

A Paris eran tant freqüents los suicidis, que un sastre vá aprofitar la oportunitat publicant lo següent anunci.

«A tothom que 'm compri un traje se l' hi regalará una pistola per suicidarse.»

Ha mort D. Joseph Freixas, músich d' aficiò, y home mordás, que tenia sortidas, verdaderament aterradoras.

Un' anecdota d' ell.

S' havia estrenat «*La figlia del deserto*» obra qu' ell havia compost sense may haver après de música. L'exit fou desgraciat. En Freixas creya de bona fé que 'l públich no l' entenia.

—¿Qué diu, Sr. Freixa, l' hi preguntava un jove, ab sorna que á la ópera de vosté hi ha un coro de fieras?

—Si senyor, respongué irritat y ab molta promptitut: lo públich.

—Senyor Freixa sápiga que jo no hi era.

—Una de ménos! exclamá ab la mateixa promptitut acostumada.

EPÍGRAMAS.

Deya un dia 'l Senyor Pí:
—No 'm puch menos d' enfadá
quan me diuhen *Sera fi*;
perque, vaja, parlant clá,
jo de fí ja 'u era ahí.

P. V.

—

Lo rector de Sant Andrèu
digué á un músich aixerit.
—Toquéu un cant repetit
quan sigan á llevar Dèu.
Y 'l músich sempre galan
digué: Está bè; si senyò,
y quan vingué l' ocasiò
vá ferli tocá un can-can.

F. V.

—

Tenintne talent sobrat.
per sempre ser del que guanya
lo que millor en Espanya
se la passa, es l' empleat.
A un quart d' onse ja tocat
vá á l' oficina calmós,
séu, llegeix, fuma ab repós,
s' estira... y ab interés
espera toquin las tres
á fí de tocá ell lo dos.

R. Arús y Arderiu.

PENSAMENTS

RECULLITS DE VARIOS AUTORS ANTICHS Y MODERNS.

Pera desferse d'un importú no hi ha com enmatllevarli alguna cosa.—*Mad. Puisiex.*

En aquest mon tot s' ha dit, pero tot ha sigut tambè contradit.—*Walpole.*

Lo calor es la única virtut que no 's pot estrafer.—*Estanislau de Polonia.*

Los que gobernan son com los astres: brillan, si, pero may estan en repós.—*Bacon.*

Lo qui estant enfadat dona un cástich, no corretgeix, sino que 's venja.—*Montaigne.*

En temps de corrupciò es quan se donan mès lleys.—*Condillac.*

La ignocencia es un crim entre 'ls culpables.—*San Ciria.*

En la vida del home lo capitol mès llarch es lo de las adversitats.—*La Bouisse.*

Pera que una ditxa siga complerta sempre 's necessita un poch d' ilusiò.—*Thomas.*

La major part dels pecadors passan sa vida ofenent á Deu y confessantse.—*Climent XIV.*

No hi há homens ménos cristians que la major part dels católichs.—*Burke.*

La baixesa mès vergonyosa es la adulaciò.—*Bacon.*

(Seguirá.)

QÜENTOS.

Un calvo troba á un sèu amich que tè una gran cabellera:

—Ditxos tú, l'hi diu, que 't veig sempre igual, sense perdre un sol cabell.

Resposta del altre:

—En lo mateix cas tè trobas tú company.

—Jo?

—Si, tú sempre igual, sense perdre la calvicie.

Se passejan dos oficials per la Plassa real, y un d'ells pregunta al altre:

—Oye chico ¿sabes donde para el regimiento de Extremadura?

Una dida, girantse tot de un plegat:

—A Valencia.

—¿Como lo sabes?

—Perque hi tinch al mèu Xanxes.

Un xiste de una pessa italiana que ha posat un d' aquests dias en escena la companyia de la Tessero.

Se tracta de un marit y muller que á l' acte de anarse'n al ball se troban que 'l ball ha sigut suspés.

La dona 's desconsola, y l' home per tranquilisarla l'hi diu:

—Jo no mès venia per complaure't. Fet y fet encare me 'n alegro. Aném filla méva, aném, ja ballarém al llit.

Un andalús ponderava l' éxit de un drama que havia escrit y deya:

—Me cridavan á l' escena tant sovint y era tant carregòs tenir que sortirhi, que al últim lo públich vá demanar una cosa.

—¿Que vá demanar?

—Que 'm treguessin un sillò, y que m' hi estès assentat durant tota la representaciò de l' obra, per rebre 'ls aplausos ab tota comoditat.

—Com s' enten aixó! deya una amiga á un altra. Sis mesos de casada, y encare res?...

—Ay, filla mèva, respon la interpelada: no 'u sè; pero devegadas me figuro que sense saberho, m'hi casat ab un nihilista!

Un xicot jove pero tronat, se casa ab una dona vella pero rica.

Un dia 'l xicot troba á un amich, y aquest, assombrat veyentli blanca la barba, l' hi diu:

—¿Es possible qu' en tant poch temps hajas envellit d' aquest modo?

—¿Qui t' ho ha dit?

—Home, aquesta barba....

—¿Que no sabs que me l' emblanquino?

—Aquesta si qu' es bona ¿y perqué tè l' emblanquinas?

—Per no fer un paper ridicul quan surto á paseig ab la senyora.

En una fonda un criat obehint l' ordre que l'hi havian dat la nit avants, truca á la porta del quarto de un passatjer.

—Senyoret, exclama, entrobrint la porta: son las vuit.

Lo passatjer tot mal humorat, contesta:

—Qui no 'us ho feya dir mès aviat.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Lo *tot* qu' es *prima dos quarta*
estima la *hu dos tercera*,
la cusina de la Marta,
y ha demanat sa *primera*
á lo sèu pare Bernat;
mes *quatre* l' hi ha contestat
perque ha vist que molt pobre era.

Fra-Diavolo.

II.

Perque la *prima* al revés
siga *segona* y com cal
¿qué tè de fer lo pagés?
Ha de mirá ab interés
tení una bona *total*.

Pau Sala.

ENDEVINALLA.

Soch bestia molt apreciada,
soch pèls jochs, y lo mèu *tot*
se parteix ab una bestia
y una grata diversió.

Xato.

MUDANSA.

Tot senyó Ambrós, si 'm regala
un *tot*, jo li dono un *tot*
per mès que 'l *tot* com á cosa
de tant poquíssim valor.

Rateta.

QUINT DE PARAULAS.

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

Substituir los pichs ab lletras que llegidas vertical y horizontalment diguin: la 1.ª ratlla lo que miras; 2.ª lo que fa patir; 3.ª lo que totas las femellas tenen; 4.ª un mal y 5.ª un que 'ns ajuda.

TRENCA-CLOSCAS.

Praxedes, Sadurnina, Angela, Gregoria, Isabel, Mariana, Francisca, Vicenta.

Posar aquesta noms en columna de modo que diagonalment digan un poble de Catalunya.

Aixoramsut.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 1 5 6—Lo que tè lo general.
1 4 1 5—Lo pare.
1 2 3 4 1—Es per los malalts.
4 1 6 1—En los llibres de comers.
5 1 6 1—Una cosa de menjar.
2 3 1 5—Nom d' home.

Vallisoletá.

GEROGLIFICH.

:: Febrer.
: L O DIL.
L U N S —
Las 7 del dematí. Las 3 de la tarde.
Las 11 de la nit T.
D S O L.

F. Planas y M.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. Xarada 1.ª—*Amalia.*
2. Idem 2.ª—*Soluciò.*
3. Endavinalla.—*Foch.*
4. Mudansa.—*Pepa, papa, pipa.*
5. Logogrifo numèrich.—*Cristobal. Baltasar. Casaca. Bastó. Robas. Crit. Ciris.*
6. Rombo.—
   F
   T i p
   F i d e u
   p e u
   u
7. Trenca-closcas.—*Maria.*
8. Geroglifich.—*Cada sant tè 'l séu altar.*

Barcelona: Imp. de Lluis Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

VIATJE DE RECREO Á BARCELONA (a) NAVALCARNERO.

Miri Don Paco, que no es or tot lo que llù.